

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΙΛΙΠΠΩΝ, ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ & ΘΑΣΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ 1 – 654 03 ΚΑΒΑΛΑ,

Καβάλα 13-8-2025

ΜΗΝΥΜΑ
ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠ. ΦΝΘ ΣΤΕΦΑΝΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΑΣ, ΣΠΑΣΕ ΤΑ ΔΕΣΜΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ
ΣΕ ΚΑΘΕ ΤΙ ΤΟ ΞΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
ΚΑΙ ΔΩΣΕ ΜΑΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

«Στην αθάνατη και σεπτή μετάστασή σου, πλήθος αύλων λειτουργιών ήλθε να σε υμνήση, Παρθένε, μαζί με τον Υιό σου. Από τα πέρατα του κόσμου οι απόστολοι, αρπαζόμενοι από σύννεφα, συγκεντρώνονταν. Και σου εφώναζαν: Χαίρε, νύμφη ανύμφευτη». (Κοντάκιο στην Μετάσταση της Θεοτόκου)

Η υμνογραφία, μέσα στη λειτουργική πράξη της αγίας μας Ορθοδόξου Εκκλησίας αποτελεί έναν από τους πιο βασικούς πυλώνες για να οδηγηθεί ο άνθρωπος μέσω της λογικής και των συναισθημάτων του στην ουράνια και πνευματική σφαίρα της ακτίστου χάριτος του αγίου Τριαδικού Θεού μας. Και αυτό βασίζεται κυρίως στο ό,τι οι στιχουργοί, οι συνθέτες, οι μουσουργοί και οι υμνογράφοι, μέσα στην μακραίωνη εκκλησιαστική ιστορία και ζωή, εβίωναν με την προσευχή και την άσκηση, αλλά και με την ανθρωπίνη γνώση και μελέτη των αγίων Γραφών και των κειμένων των αγίων Πατέρων τον φωτισμό του Θεού και την θεία οικονομία για την σωτηρία μας.

Ένας λοιπόν, άγνωστος υμνογράφος, συνέθεσε στις αρχές του 7^{ου} αιώνας μ.Χ. και τον παραπάνω ύμνο για την μεγάλη αυτή ημέρα της Κοιμήσεως και της Μεταστάσεως στους ουρανούς της Παναγίας μας, εορτή που καθιερώθηκε από την Εκκλησία μας στις αρχές του 5^{ου} μ.Χ. με την ανέγερση από τον ευσεβή αυτοκράτορα Μαρκιανό (392-457 μ.Χ.) και την σύζυγό του Πουλχερία (399-453 μ.Χ.) ιερού Ναού προς τιμή της Θεοτόκου στον κήπο της Γεθσημανή στα Ιεροσόλυμα, όπου μέχρι σήμερα ευρίσκεται, και με ευλάβεια, από όλη την χριστιανωσύνη, αποδίδεται η τιμή και ο σεβασμός προς το Θεομητορικό Μνήμα.

Αυτός, λοιπόν, ο θαυμάσιος ύμνος, μεταξύ των άλλων, λέγει και τα εξής. «Ω Παρθένε αγία, που εγέννησες με αγιότητα τον υπεράγιο Λόγο με σάρκα, αγίασε τις ψυχές μας και χάρισε σε μας να ζούμε πάντοτε άγια, και να σε τιμάμε με αγιωσύνη και να φωνάζουμε σε σένα με καθαρότητα. Σώσε μας, πύλη της σωτηρίας, προστάτευσε μας, μητέρα της αληθείας. Λυπήσου αυτούς που σε τιμούν με πίστη, Πανάχραντε, λύτρωσε μας από τα πλήθη των σφαλμάτων, Πανάμωμε. Προστάτεψε, φύλαξε, περιφρούρησε αυτούς που ελπίζουν σε σένα. Λύτρωσε από κάθε περίσταση

αυτούς που προσφεύγουν σε σένα. Σπάσε τα βέλη των ασάρκων και πονηρών δαιμόνων, σταμάτησε τα πάθη των ενσάρκων και αχρήστων ανθρώπων. Σώσε με πίστη αυτόν που σου ψάλλει τον ύμνο αυτό, αποκάλυψε τον κυρίαρχο των αισχρών παθών. Χάρισε σε μας να σε μακαρίζουμε με αγνότητα και πόθο, δέξου θερμά αυτόν που σου φωνάζει με φόβο, χαίρε, νύμφη ανύμφευτη». (Κοντάκιο στην Μετάσταση της Θεοτόκου)

Είναι γεγονός, ότι η Παναγία μας, αποτελεί για όλους τους ορθοδόξους χριστιανούς, την προστασία, την σκέπη, την αιτία των αγαθών, το στήριγμα των πιστών, την άβυσσο της ευσπλαχνίας, την ελπίδα και το στήριγμα, τον θησαυρό, την πηγή της αφθαρσίας, τον πύργο της ασφαλείας, και την θύρα της μετανοίας, όπως ακούμε και προσευχόμεθα κατά τις ημέρες αυτές του αγίου δεκαπενταυγούστου, σε κάποια τροπάρια του μικρού παρακλητικού κανόνος της Θεοτόκου.

Ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός (680-755 μ.Χ.) σε ένα από τα τρία εγκώμια του προς την ΠΑΝΑΓΙΑ για την εορτή αυτή αναφωνεί, μεταξύ των άλλων : «Ω πως η πηγή της ζωής μεταφέρεται στη ζωή περνώντας από το θάνατο; Πως αυτή που ξεπέρασε στη γέννα της τα όρια της φύσεως, κύπτει τώρα στους νόμους της, και υποτάσσεται στο θάνατο το αθάνατο σώμα; Επειδή πρέπει αυτό να αποθέσει την θνητότητα και να ντυθή την αφθαρσία (Α' Κορ. 15, 55), αφού και ο κυρίαρχος της φύσεως δεν αρνήθηκε να υποβληθή στον θάνατο. Πεθαίνει κατά την σάρκα και με τον θάνατο καταργεί τον θάνατο, και με την φθορά μας χαρίζει την αφθαρσία και κάμνει την νέκρωσή του πηγή της αναστάσεως. Ω πως ο δημιουργός του παντός δέχεται στα χέρια του την ιερή ψυχή τώρα που χωρίζεται από το θεοδόχο σκήνωμα, τιμώντας νόμιμα αυτήν που έχει φύση δουλική, και με ποια ανεξιχνίαστα πελάγη φιλανθρωπίας; Οικονομώντας σε έκαμε μητέρα του, αυτός που έλαβε αληθινό σώμα και δεν επαρουσίασε απατηλή την ενανθρώπησή του. Επειδή εκοίταζαν, όπως πιστεύουμε, τα αγγελικά τάγματα περιμένοντας την αναχώρησή σου από τους ανθρώπους. Ω αρίστη εκδημία, που χαρίζει την εκδημία προς τον Θεό. Αν και βέβαια έχει χαρισθή αυτό από τον Θεό σε όλους τους θεοφόρους υπηρέτες του, έχει πράγματι χαρισθή και το πιστεύουμε, αλλ' όμως είναι τεραστία η διαφορά των δούλων του Θεού από την μητέρα του Θεού.

Πως λοιπόν, να ονομάσωμε το μυστήριο αυτό το σχετικό με σένα; Θάνατο; Αλλα, κατά φυσική ανάγκη, η πανίερη και μακάρια ψυχή σου χωρίζεται από το πανόλβιο και αγνό σώμα σου και το σώμα παραδίδεται στην κανονική ταφή, όμως δεν παραμένει στον θάνατο ούτε και το διαλύει η φθορά. Επειδή, αυτής που παρέμεινε άθικτη η παρθενία της όταν εγέννησε, αυτής που και κατά την μετάστασή της τώρα φυλάσσεται το σώμα της αδιάλυτο, και γίνεται η μετάθεσή του σε σκηνή ανώτερη και θεικώτερη, που δεν την διακόπτει ο θάνατος, αλλά παραμένει αιώνια στους απεράντους αιώνες των αιώνων. Όπως, δηλαδή, ο ολόλαμπρος και αείφωτος ήλιος, όταν τον κρύψει για λίγο το σώμα της σελήνης, φαίνεται βέβαια σαν να χάνεται, να σκεπάζεται από τον ζόφο και να λαμβάνη την θέση της λάμψεώς του το σκοτάδι,

αυτός όμως δεν εγκαταλείπει το ιδικό του φως, αλλά έχει μέσα του πηγή φωτός που αναβλύζει ασταμάτητα, η μάλλον είναι ο ίδιος πηγή φωτός ανεξάντλητη, όπως ώρισε ο Θεός και τον εδημιούργησε, έτσι και συ η αέναη πηγή του αληθινού φωτός, ο αδαπάνητος θησαυρός της αυτοζωής, η πλουσία ανάβλυση της ευλογίας, η αιτία που μας προξενεί όλα τα αγαθά, αν και για κάποιο διάστημα σε καλύπτει σωματικά ο θάνατος, όμως αναβλύζεις για εμάς με αφθονία του απείρου φωτός και της αθανάτου ζωής και της πραγματικής μακαριότητας αστείρευτα και καθαρά και αδαπάνητα νάματα, ποταμούς χάριτος, πηγές ιαμάτων, ευλογία αδιάκοπη. Επειδή, συ, σαν μηλιά έβγαλες άνθη ανάμεσα στα δένδρα του δάσους και είναι ο καρπός σου ολόγλυκος στο στόμα των πιστών (Ώσμα Ώμάτων 2, 3). Γι' αυτό δεν θα ονομάσω θάνατο την μετάστασή σου, αλλά κοίμηση η αναχώρηση η πιο κατάλληλα ενδημία. Επειδή, ενώ αναχωρείς από το σώμα, μεταβαίνεις προς τα ανώτερα». (Αγ. Ιωάννου Δαμασκηνού, Λόγος Α' στην Κοίμηση της Παναγίας Θεοτόκου).

Αλλά, και ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς (1296 - 14 Νοεμβρίου 1359 μ.Χ), αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης γράφει για όλα όσα συνέβησαν κατά την Κοίμηση της Θεοτόκου και αναφέρει μεταξύ των άλλων : «Αυτή μόνον, ευρισκομένη ανάμεσα στον Θεό και σε ολόκληρο το ανθρώπινο γένος, τον Θεό τον κατέστησε υιό του ανθρώπου, ενώ τους ανθρώπους τους έκαμε υιούς του Θεού, κάνοντας ουρανό την γη, και θεώνοντας το ανθρώπινο γένος, και μόνη αυτή από όλες τις γυναίκες ανεδείχθη επάνω από κάθε φύση μητέρα του Θεού εκ φύσεως, και υπήρξε με τον ανέκφραστο τόκο της, βασίλισσα κάθε εγκόσμιου και υπερκόσμιου κτίσματος. Και έτσι, υψώνοντας μόνη της τους κάτω από αυτήν, και αποδεικνύοντας τους επάνω στη γη υπηκόους, αντί για επιγείους ουρανίους, μετέχοντας μιάς ανωτέρας αξίας και μιάς μεγαλυτέρας δυνάμεως, κατέστη υψηλοτάτη και μακαριωτάτη βασίλισσα μακαρίου γένους. Έχοντας τώρα, και τον ουρανό σαν κατοικητήριο που της πρέπει, σαν βασίλειο που ταιριάζει σε αυτήν, σε αυτόν που σήμερα μετατέθηκε από την γη, στάθηκε πλέον στα δεξιά του βασιλιά του παντός, ντυμένη και στολισμένη με χρυσούφαντο ιματισμό, όπως λέγεται γι' αυτήν από τον ψαλμωδό προφήτη (Ψαλμ. 44, 10). Ως διάχρυσο βέβαια ιματισμό πρέπει να νοήσης το θεαυγές σώμα εκείνης, καταστολισμένο με τις παντός είδους αρετές, επειδή μόνον αυτή κατέχει τώρα μαζί με το θεοδόξαστο σώμα και με τον Υιό τον ουράνιο χώρο. Και αυτό, επειδή δεν μπορούσε η γη και ο τάφος και ο θάνατος να κατέχουν παντοτινά το ζωαρχικό και θεοδόχο σώμα της και το πιο αγαπητό του ουρανού και του ουρανού των ουρανών» (Αγ. Γρηγορίου Παλαμά, Ομιλία στην πάνσεπτη Κοίμηση της Θεοτόκου).

Σήμερα, παγκόσμια, αλλά και σε κάθε τόπο, που ζούμε και υπάρχουμε σαν άνθρωποι, μέσα στο φυσικό περιβάλλον, που ο άγιος Τριαδικός Θεός εδημιούργησε για εμάς, δυστυχώς, κάτι, πάντοτε προσπαθεί να μας απομακρύνει από τα πνευματικά και τα ουράνια. Ο άνθρωπος έχει καταστή σε πολλές περιπτώσεις, επιλογέας πραγμάτων, πράξεων, ενεργειών, αποφάσεων, και δημιουργιών, που, δυστυχώς, αντί να τον οδηγούν προς τον ουρανό, τον οδηγούν στον θάνατο, στην διαστροφή και στα αδιέξοδα του υλισμού και της

εξουδενώσεως οιασδήποτε ανθρωπίνης αξίας. Κάτι, μας οδηγεί στην απαισιοδοξία, στην απαξίωση, στην μοναξιά, στην σύγκρουση και στην εξαφάνιση του καλού λόγου, της καλής σκέψεως, της ομαλής επικοινωνίας, της συνεργασίας, της αλληλεγγύης, της συμπορεύσεως μαζί με τον άλλο, μέσα σε ένα κόσμο, που βάλλεται και καταστρέφεται από τον ίδιο τον οικοδεσπότη του, τον άνθρωπο. Θα τολμούσε κάποιος να πη ότι έχουμε γίνει, σαν άνθρωποι δύσμορφοι, εκείνα τα τέρατα που προσπαθούν αλόγιστα, ασυναίσθητα, και μεθοδικά να καταστρέψουν το ένα το άλλο, και στη συνέχεια να βάλουν τέρμα στο ίδιο το σπίτι τους, στη όμορφη και μοναδική πατρίδα μας, τον πλανήτη της γης μας, που μας edώρισε ο Θεός.

Μπροστά σε όλα αυτά τα δύσκολα, τα θανατηφόρα και τα επικίνδυνα, μόνον η αναπνοή, η ελπίδα, η προστασία, και η αγάπη, μαζί με όλα τα πνευματικά αγωνίσματα, μπορούν να μας οδηγήσουν στον μοναδικό δρόμο της αληθινής ζωής, που είναι ο Χριστός μας. Μόνον μέσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία μας που ανήκομε, και μόνον μέσα σε αυτήν, καλούμεθα με ταπείνωση και μετάνοια μετέχοντας στα αγιοφόρα, μυροφόρα και άγια μυστήρια του Χριστού μας, να διορθωθούμε, να επιστρέψωμε, να ξανασυνδεθούμε, να συμπορευθούμε και να δώσωμε τα χέρια μας για να καταρρίψωμε τα ψέμματα και τις ψευδαισθήσεις που οδηγούν σε έναν προσωρινό και ψεύτικο κόσμο θανάτου και καταστροφής.

Και σε αυτόν τον αγώνα, η Κυρία, η Υπεραγία Θεοτόκος, σήμερα μας καλεί για να προσευχηθούμε προς αυτήν, και να την παρακαλέσωμε να μας προστατεύη, να μας σκεπάζη, να μας συνοδεύη, να μας γαληνεύη, και να μας ενώνη μπροστά στο μυστήριο της αιωνίου και αθανάτου ζωής, που μας χαρίζει ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός.

Παναγία μας, βοήθησέ μας, στήριξέ μας, προστάτευσέ μας, σώσε μας από τους κινδύνους, σκέπασέ μας, διατήρησέ μας στην πίστη, αγαπημένους και ενωμένους μέσα στους δύσκολους καιρούς που ζούμε, σκέπασε τις οικογένειές μας, τα παιδιά μας, τα ορφανά παιδιά, όλους αυτούς που πεινούν και ζούν μέσα στη φτώχεια και την ανέχεια.

Παναγία μας, σπάσε τα δεσμά της σκλαβιάς των ανθρώπων σε κάθε τι το ξένο από την αγάπη του Θεού και δώσε μας την ελευθερία.

Παναγία μας, προσευχόμεθα σε σένα, με δάκρυα και βαθιές ικεσίες, σώσε όλο τον κόσμο που είναι πληγωμένος από κάθε λογής καταστροφές, από πυρκαγιές, από πλημμύρες, από σεισμούς, από πολέμους, από ασθένειες και από κάθε είδους ηθικού ξεπεσμού και υποτέλειας στην αμαρτία.

Παναγία μας, δώσε δύναμη στους ανθρώπους που αγωνίζονται ιδίως κατά την περίοδο αυτή, με κάθε τρόπο να σταματήσουν την λαίλαπα της φωτιάς με κίνδυνο της ζωής τους, και δώσε την υπομονή και την καρτερία σε όλους όσους επλήγησαν τελευταία από τις φωτιές.

Παναγία μας, προφύλαξε κάθε πτωχό, κάθε αδικημένο, κάθε πληγωμένο, κάθε άρρωστο, κάθε άνεργο, κάθε κυνηγημένο, κάθε ξεχασμένο, κάθε άνθρωπο που ζει επάνω στον κόσμο μας μόνος και ξεχασμένος.

Παναγία μας, μη μας αφήσης μόνους, μείνε μαζί μας.

Ευχέτης προς την Υπεραγία Θεοτόκο, και Αειπάρθενο Μαρία,
την πλατυτέρα των ουρανών και βασίλισσα όλου του κόσμου,

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Ο ΦΙΛΙΠΠΩΝ, ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ & ΘΑΣΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΣ